

Obsah

Predslov	5
Úvod	11
PRVÁ ČASŤ	
PREDHISTÓRIA POLITICKEJ EKONÓMIE	
Prvá kapitola	
Sociálno-ekonomické názory otrokárskeho spôsobu výroby	29
Antické Grécko	33
a) Ekonomické názory v antickom Grécku: Xenofón a Platón	35
b) Vyvrcholenie otrokárskej ideológie u Aristotela a začiatky analýzy tovarovej výroby, hodnoty a peňazí	47
Otrokársky Rím	57
a) Sociálno-ekonomické názory v otrokárskom Ríme	58
b) Ideologický odraz úpadku a rozkladu otrokárskeho zriadenia	65
Druhá kapitola	
Ekonomické učenie feudálnej spoločnosti	73
Ekonomické myslenie západoeurópskeho feudalizmu a jeho vyvrcholenie v diele Tomáša Akvinského	78
Učenie kanonistov o obchode, spravodlivej cene a úroku	80
Sociálno-ekonomické názory arabského feudalizmu – Ibn-Chaldún	85
Hlavné črty sociálnej ideológie protifeudálnych síl	87
DRUHÁ ČASŤ	
FORMOVANIE BURŽOÁZNEJ POLITICKEJ EKONÓMIE AKO SAMOSTATNEJ VEDY	
Tretia kapitola	
Merkantilistický systém – prvá podoba buržoáznej politickej ekonómie	107
Rozklad feudalizmu a vznik manufaktúrneho kapitalizmu	107
Dve vývojové fázy merkantilistickej teórie a hospodárskej politiky	115
a) Ekonomická teória merkantilizmu	120
b) Metóda a teoretický obsah merkantilizmu	122
c) Merkantilisti o obyvateľstve, zamestnanosti a mzdách	128
d) Peniaze v merkantilistickom systéme	131
Osobitosti merkantilizmu v Anglicku a na európskom kontinente	138
a) Colbertizmus vo Francúzsku	142

b) Kameralistika v Nemecku a v Rakúsku	145
c) Merkantilistické myslenie v Rusku	151
Štvrtá kapitola	
Rozklad merkantilizmu a začiatky klasickej buržoáznej politickej ekonómie	154
Sociálno-ekonomické podmienky rozkladu merkantilistického systému	156
William Petty – zakladateľ klasickej politickej ekonómie	161
a) Pettyho metóda a dielo	162
b) Prvá formulácia teórie pracovnej hodnoty	165
c) Učenie o pozemkovej rente ako všeobecnej forme nadhodnoty	167
d) Nové názory na peniaze a zvyšky merkantilizmu u Pettyho	170
Najbližší Pettyho nasledovníci – J. Locke a A. D. North	172
Ďalší vývoj protimerkantilistických názorov	176
a) Odhalenie kategórie zisku	176
b) David Hume a kvantitatívna teória peňazí	179
Teoretické završenie merkantilistického ekonomického systému v diele J. Steuarta	181
TRETIA ČASŤ	
KLASICKÁ BURŽOÁZNA POLITICKÁ EKONÓMIA	
Piata kapitola	
Fyziokratický systém – prvá systematická koncepcia kapitalistickej výroby	189
Predpoklady a predchodcovia	189
a) Pierre de Boisguillebert – maloburžoázny predstaviteľ protifeudálnych a protimerkantilistických tendencií	190
b) Odraz všeobecnej krízy francúzskeho feudalizmu v ideologickej nadstavbe	193
c) Richard Cantillon – najbližší predchodca fyziokratov	196
Ekonomické učenie fyziokratov	198
a) François Quesnay – zakladateľ fyziokratizmu	198
b) Feudálny zovňajšok a buržoázny obsah fyziokratického učenia	200
c) Učenie fyziokratov o nadhodnote a kapitáli	204
Quesnayho Ekonomická tabuľka	207
Anne Robert Turgot a ďalšie rozvinutie fyziokratických teórií	212
Vplyv fyziokratov na vývoj politickej ekonómie	215
Šiesta kapitola	
Adam Smith – klasický ekonóm manufaktúrneho kapitalizmu	217
Smithova metodológia	219
Teória hodnoty	225
Dôchodková teória hodnoty ako východisko vulgarizácie buržoáznej politickej ekonómie	230
Smithova teória rozdeľovania a kapitálu, produktívnej a neproduktívnej práce	231
Ideologický boj okolo výkladu Smithovho ekonomického systému	240
Siedma kapitola	
Vyvrcholenie klasickej buržoáznej politickej ekonómie v diele Davida Ricarda	245
Priemyselná revolúcia a rozvinutie kapitalistických výrobných vzťahov	245

Spoločenské a teoretické podmienky vzniku Ricardovho ekonomického učenia	246
Ricardova teória peňazí	251
Vznik, štruktúra a metóda Ricardovho základného diela	255
Ricardova teória pracovnej hodnoty a jej vnútorné protirečenia	258
Ricardova teória rozdeľovania a analýza triednych protirečení kapitalistickej spoločnosti	263
P. Sraffa a súčasné neoricardovstvo	269

ŠTVRTÁ ČASŤ

UTOPICKO-SOCIALISTICKÁ A MALOBURŽOÁZNA KRITIKA KAPITALIZMU A BURŽOÁZNEJ POLITICKEJ EKONÓMIE

Ôsma kapitola

Utopický socializmus	275
Utopický socializmus a jeho vývoj do konca 18. storočia	277
a) Raný utopický socializmus	277
b) Anglický agrárny komunizmus 17. storočia	280
c) Racionalistický utopický komunizmus 18. storočia	281
d) Utopický socializmus po Francúzskej revolúcii	284
Vyvrcholenie utopického socializmu v učení Saint-Simona, Fouriera a Owena	287
a) Henri de Saint-Simon	288
b) Charles Fourier	293
c) Robert Owen	300
Ďalší vývoj predmarxovského socializmu	303

Deviata kapitola

Maloburžoázna politická ekonómia	309
Vznik maloburžoáznej politickej ekonómie a reakčno-utopický charakter maloburžoáznej kritiky kapitalizmu	309
Ekonomické učenie Sismondiho	313

PIATA ČASŤ

VZNIK VULGÁRNEJ BURŽOÁZNEJ POLITICKEJ EKONÓMIE

Desiata kapitola

Proces vulgarizácie klasickej buržoáznej politickej ekonómie	327
Jean Baptiste Say – zakladateľ vulgárnej buržoáznej politickej ekonómie	331
Thomas Robert Malthus – hlavný predstaviteľ vulgárneho smeru v Anglicku	338
a) Malthusova populačná teória	339
b) Malthusova ekonomická teória	343
Rozklad Ricardovej ekonomickej školy	347
Miesto J. St. Milla v dejinách buržoáznej politickej ekonómie	353
Ďalší odklon od klasikov k vulgárnej buržoáznej politickej ekonómii	357

Jedenásta kapitola

Historická škola ako druhý prúd vulgarizácie buržoáznej politickej ekonómie	368
Vedecký a vulgárny historizmus v buržoáznej politickej ekonómii	368
Historizmus v anglickej buržoáznej politickej ekonómii	369
Vznik a vývoj historickej školy v Nemecku	370
a) Učenie hlavných predstaviteľov tzv. staršej historickej školy	371
b) Takzvaná mladšia historická škola: premena antisocializmu na antimarxizmus	376
Miesto historickej školy v dejinách buržoázneho ekonomického myslenia	379

ŠIESTA ČASŤ
MARXISTICKÁ POLITICKÁ EKONÓMIA – PROLETÁRSKA REVOLÚCIA
V EKONOMICKEJ VEDE

Dvanásta kapitola

Historické podmienky vzniku marxizmu a proletárskej politickej ekonómie	385
Vývoj svetonázoru K. Marxa a F. Engelsa pred začatím ich celoživotnej spolupráce . . .	387
Ekonomicko-filozofické rukopisy z roku 1844	389
Spolupráca K. Marxa a F. Engelsa a ďalší rozvoj proletárskej politickej ekonómie do konca štyridsiatych rokov	391

Trinásta kapitola

Ďalšie formovanie teoretického systému marxistickej politickej ekonómie do vzniku <i>Kapitálu</i>	396
Marxova a Engelsova činnosť v revolučných rokoch 1848–1849	396
Vznik rukopisov <i>Grundrisse</i> z rokov 1857–1858 – prvý hrubý náčrt <i>Kapitálu</i>	397
Miesto Marxovho spisu <i>Ku kritike politickej ekonómie</i> z roku 1859	400

Štrnásta kapitola

Dialektická a logická štruktúra Marxovho celoživotného diela – <i>Kapitálu</i>	403
Marxove rukopisy napísané pred vyjdením prvej knihy <i>Kapitálu</i>	403
Výklad prechodu k trojdielnej štruktúre	404
Dialektickomaterialistická metóda a logická štruktúra <i>Kapitálu</i>	406

Resumé v ruštine	411
-----------------------------------	-----

Resumé v nemčine	416
-----------------------------------	-----

Literatúra	421
-----------------------------	-----

Menný register	426
---------------------------------	-----